

Podcast 243 Nederigheid opent de smalle deur van het Koninkrijk Gods

"De smalle deur is geen barrière voor de genade, maar een uitnodiging tot nederigheid; het is niet God die beperkt, maar onze trots die ons buiten houdt"

Transcript

Uit het evangelie volgens Lucas (Lc.13, 22-30): Iemand vroeg hem, Heer zijn het er weinig die gered worden? Maar Jezus sprak tot hen: spant u tot het uiterste in om door de nauwe deur binnen te komen, want ik zeg u, Velen zullen proberen binnen te komen, maar ze zullen daar niet in slagen.

Vrienden, vorige week hoorden we Jezus iets zeggen wat we niet van hem verwachten. Hij denkt hier dat ik vrede ben komen brengen. Dat dachten we inderdaad. Maar hij zegt: nee, niet vrede, maar verdeeldheid. Uiteraard is dat niet zijn bedoeling maar als je voor hem kiest, dan kun je weerstand verwachten.

Vandaag weer zo iets. Er wordt aan hem gevraagd: zijn het er weinigen die gered worden? En Jezus zegt, nou, span je in tot het uiterste, om door de nauwe deur binnen te komen, want velen zullen het proberen, maar ze zullen daar niet in slagen.

En waar heeft hij het over? Jezus spreekt over de smalle deur nou ja, waar velen dus zullen proberen binnen te gaan en het niet lukt om binnen te komen.

En ik denk dat we dan al snel verstrikt raken in de verkeerde vragen. We willen weten hoe streng God is, hoeveel mensen dat het er zijn, of criteria wel eerlijk zijn.

En misschien zijn de vragen misschien klopt dat niet, denk aan een rijexamen stel dat een leerling vraagt op een rijexamen, een instructeur of een examiner, zijn er te vele die slagen en een verstandige examiner die zal zeggen, ja maak je daar niet druk over. Doe gewoon je best.

Of voetbalpupillen jonge gastjes die uitgenodigd worden voor een proeftraining bij een profclub. Ja, zijn het er vele die uiteindelijk doorgaan en uiteindelijk bij het eerste komen?

Het heeft geen zin om daar percentages op los te laten. Een goede trainer zal gewoon zeggen, doe gewoon je best.

Jezus spreekt niet over willekeurige regels, hij schetst de werkelijkheid zelf. Een deur is geen beperking die een huis oplegt, maar de enige manier om binnen te komen. En het zou zinloos zijn om te klagen dat een deur te smal is, wanneer het probleem is dat wij te breed bekapt zijn met onze ego, met onze trots en onze zelfgenoegzaamheid.

De deur vraagt namelijk dat we alles achterlaten wat niet werkelijk bij ons hoort, de deur van het Koninkrijk Gods. Niet omdat God een vrede portier is, een uitsmijter, maar omdat de hemel eenvoudig weg, er is geen plaats voor al datgene wat er gewoon niet in thuis hoort: ego's en dat soort zaken.

Jezus schildert het beeld van mensen die aankloppen Nadat de deur gesloten is. En wat zegt die dan? Die krijgen te horen die mensen, ik ken u niet. Dat klinkt hard, totdat we ons realiseren dat dit niet de uitspraak is van een kille rechter, maar van een gastheer die in alle eerlijkheid zegt, Jullie wilden hier echt eigenlijk nooit binnen zijn. Wie altijd de uitnodigingen maar ontwijkt die kan tenslotte alleen nog maar buiten blijven.

Ja of die uitnodiging van Jezus voor de eucharistie : blijft dit doen, om mij te gedenken. Ja, als je dat nooit doet, dan doe je dat jezelf aan. Als je nooit op die uitnodiging ingaat, Wanneer Jezus zegt dat de laatste de eerste zullen zijn en de eerste de laatste. Dat is niet zomaar een willekeurige omkering. Hij openbaart het diepe verschil tussen de manier waarop wij succes meten en de manier waarop God dat doet. De manier waarop God de werkelijkheid ziet.

In onze wereld geldt prestige en bezit en macht, je kent het wel, maar bij God werkt het niet zo. Het kan zijn dat een nederige bedelaar die zijn handen nooit vol genoeg had om iets vast te pakken, de deur eerder binnengaat dan de trotse machtige die struikelt over zijn eigen bagage.

Het meest verrassende is dit: de smalle deur leidt niet naar een benauwde ruimte naar een kleine ruimte

Nee, naar een groot huis waar velen uit oosten en westen uit overal vandaan zullen komen en aan tafel zullen aanzitten. De weg is smal maar de bestemming is ruim. De beperking is slechts tijdelijk. Het is een noodzakelijke doorgang.

Zoals iemand die door een smalle gang loopt en in een klein portaal komt en vervolgens in een grootse kathedraal gestaat. Zo is ook de nederigheid die we hier leren, de toegangspoort tot een vrijheid die we ons nauwelijks kunnen voorstellen.

De woorden van Jezus zijn geen dreiging die ons kleiner willen maken, maar een waarheid die ons uitnodigt om uiteindelijk echt mens te worden, zoals de mens bedoeld is.

Het koninkrijk van God, nee, dat is niet een exclusieve club... omdat God exclusief zou zijn... maar omdat trots en hypocrisie en zelfgenoegzaamheid ... ja die passen daar eenvoudig niet in.

Het Koninkrijk der Hemelen is geen besloten sociëteit maar een feestmaal waarvan de gastheer weigert dat het verpest wordt door opgeblazen ego's.

Het smalle van de deur is niet, dat zij zo streng is, dat die deur zo streng is, die deurwachter, maar dat wij zo opgeblazen zijn. En wanneer Jezus spreekt over een smalle deur, bedoelt hij niet een deur die slechts voor een select groepje gebouwd is, maar een deur die juist voor iedereen is gemaakt. Als je maar leert bukken. Het is een smalle deur en het is een laag klein deurtje. En iedereen die die nederigheid niet op kan brengen ja, die blijft maar buiten staan.

Een deur is altijd smaller dan een huis, niemand moet het te beperken als hij niet tot de hele gevel kan binnenwandelen, maar door de ingang moet gaan. En de hemel is een koninklijk banket, het hemels gastmaal noemen we het, waar de hofnar het erezetje krijgt en de vorst moet lachen om zijn eigen pompeuze ernst.

Jezus zegt dat sommigen aan de deur zullen kloppen als het te laat is en dan zal de Heer des Huizes zeggen zoals gezegd zojuist al, ik ken u niet. Het Koninkrijk God is geen hotel waar men heel laat kan inchecken, maar een thuis waar men altijd welkom was, zolang men maar bereid is werkelijk thuis te komen.

Het is geen exclusieve club met een wachtlijst, maar een feest dat slechts weigert onoprechtheid binnen te laten.

Ten slotte dit het Koninkrijk der Hemelen. Het is niet klein omdat de deur smal is, nee de deur is smal omdat wij grootsheid, waanzinnig zijn geworden. Het is geen exclusief feest, maar juist het meest inclusieve, mits men bereid is het grootste deel van zichzelf buiten te laten. Waar heb ik het dan over? De trots.

En zo is de smalle deur geen belemmering maar een bevrijding. Want achter die kleine deur schuilt niet een klein vertrek maar een oneindig koninkrijk. Niet een club voor uitverkorenen, maar een tafel waar vreemdelingen en pelgrims uit Oost en West samen aan liggen.

Alleen de opgeblazene ja. Die blijven buiten, niet omdat ze geweigerd worden, maar alleen omdat ze niet willen bukken.

+Rob Mutsaerts - Oisterwijk 19 Augustus 2025